

SZENTES ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár
negyedévre 1 ft 25 kr., félévre 2 ft 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. tized 265. szám, öv. Fried Józsefné urnó
házában, hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket
és nyitlteri közleményeket a kiadóhivatal mórskélt
árjegyzék szerint számít.

Közlekedési politika.

III.

(Befejező közlemény.)

A vármegyénkkel határos Békés-megye a helyi érdekű vasutak egész hálózatát tervezte, s nagy részben már ki is építette úgy, hogy ezek teljes kiépülése után alig lesz területén egy község, melyet a másikkal és a megyeszékhellyel vasut ne kössön össze. E mellett kiváló gondot fordít törvényhatósági utjaira is, melyek kikövezését fokozatosan fejleszti.

Igaz, Békés vármegyét nem tisztá magyarság lakja, hanem vegyesen magyarok és tótok és így nem dül kebelében a vérségi ósnyavalya, a helyi pártoskodás, mint nálunk, ahol a hamisítatlan szittyavér más ellenség hijján önmaga ellen lázong. A nemzetiségek békés együttélése kedvez a fejlődésnek, lehetővé teszi, hogy egységes akaratral törekedjenek egy közös cél felé, míg nálunk az évek óta folyó háborusdi önműs teszi a községeket és ezekben az embereket, hogy kiki csak saját előnyét keresse és örökös lesben álljon: hol kinalkodik egy kis hadi zsákmány.

De épp azért, mert ez tagadhatatlanul így van, nem lesz érdektelen, sőt talán tanulságos is, ha áttekintünk egy kissé a szomszédba és megnézzük: hogy is tervelik ott a helyi érdekű megyei vasutakat, milyen segédeszközökkel vi-

szik a siker felé s egyáltalában: mi szolgál a közlekedési eszközök fokozatos fejlesztésének vezérfalál.

Az utolsó kérdésből kiindulva, konstatalhatom, hogy Békés vármegyében a közlekedési eszközök fejlesztésének vezérfalál az képezi, miszerint a nagyobb és jelentékenyebb községek egymás közt és a megyeszékhellyel vasutal kapcsolassanak össze, míg a kisebb és vasutnak hozzáférhetlenebb, mert nagyobb közlekedési forgalmon kívül eső községektől a hozzájuk a vasut-hálózat kiépítése után legközelebb eső község indóházáig köút épül.

Igy épült ki a kisujszállás-déaványa-nagyallási, déaványa-szeghalom-füzesgyarmati, továbbá a szeghalom-kóti vonal s így van tervbe véve ma első sorban a szarvas tótkomlós mezőhegyesi, végül pedig a füzes-gyarmat bárándi és a bánfalva-kondorosi vonalak kiépítése, ha ugyan ez utóbbinál a szarvas mezőhegyesi vasuti terv oda nem módosul, hogy aztán annak kiépítése fölöslegessé nem válik.

E vasut-hálózat, mint erről egy térkép segítségével bárki is meggyőződhet, olyan tökéletes, hogy a szomszéd megye minden nevesebb községét felöleli, míg a többi községek műutat kaptak vagy részben kapni fognak ezután. Így következni ut vezet Szt.-Andrástól Szarvasra, Endrótól Gyomára, ugyanilyen ut fogja nemsokára Ocsödöt is Szarva-hoz fűzni,

egy másik pedig Várit Gyulához, Ujfalut Mezőberényhez. Mindezen sokfelé szerte-ágazó mif- és vasutak pedig, a m. államvasut csabai fővonalán keresztül kapcsolatba hozzák az összes községeket Békés-Gyulával, mely így a vármegye olyan igaz értelemben vett székhelyévé, csomópontjává vált, amilyen Szentés, ha mai irányelveihez továbbra is szívóssan ragaszkodik, soha sem fog válni.

Ami a békés megyei helyi érdekű vasutak tervelését és építésük kivitelét illeti: a hálózat egységes terve, az érdekel községekkel egyértelműen a vármegyén lön megállapítva s ugyanakkor, az összes behálózendó vidékek forgalmi, valamint a vármegye általános és így közös érdekeinek tekintetével az építés sorrendje is, mely szerint előbb a legfontosabb, a kisujszállás-déaványa-nagyallási szakasz épült ki, ezt követte a két másik jelzett vonalrés s utolsónak maradt a szarvas-mezőhegyesi szakasz, bizonyosan az okon, mert ugy a kiindulóhelynek, valamint a közbeneső nagyforgalmu Orosházának, de Mezőhegyesnek is volt már vasútja s így, ha ez a vonal gazdag vidéket fut is be, nagyobb, vasutat nélkülözö községe csupán Tót-Komlós, mely azonban új utban, ugy az orosházi, valamint a mezőhegyesi állomást elég közel éri.

Egységes akarat vezette hát a vármegye összes községeit; telfogta mindenek, hogy a másikat segítve, ma-

TÁRSA.

A tekintetes úr.

Kapff-Essenther elbeszélése.
(Folytatás.)

De Vilma már türelmetlenkedett és Mici után jött. Könnyűen dobantott a lábával, mikor látta, hogy Iván nem hagyja félben a játékot és haragosan kiáltá:

— Várlak, Iván! — Nem halod?

Iván fölemelte fejét és komolyan felelt.

— Kértelek, mondj le ma a látogatásról. Nem jól érzem magamat.

— De elég jól érzem magadat, hogy zongorázz; viszonzá a nő csipösen.

— Nem tudom, miért gyöförsz így; lakadt ki Iván.

— Bele kell törödnöd; felelt erre Vilma hidegen. Tened kell, amit én jónak látok. Különbem még azt hihetnék, hogy valami rotüríérhez mentem nőül.

Mici nem tudta, hogy a rotüríer azt jelenti: paraszt, de látta: hogy valami rettenetesen sértö kifejezés lehet, mert Iván halványan, villogó szemekkel emelkedett fel.

Valami nevezhetetlen rémület fogta el tagjait, ahogy e jelenet szemlélöje volt. Ugy rémlett előtte, mintha valami borzasztó történt volna . . . istenkáromlás . . . templomrablás. Mert eddig soha sem látta a tekintetes úr gyermekesen nyílt, vidám arcán ezt a sötét kifejezést.

A nagysága, mátyavirág szinü, illatos csipkékkel ékes selyemruhájában, melyből az illatszerek átható illata aradt szét, úgy állt az ajtóban, mint valami szép, de merget rejtö virág. Hidgen, fehérajzón tekintett le a halvány férfúra, aki a zongorához támaszkodott.

— Mindegy, nem megyek! felelt Iván határozottan.

Mici szive csak úgy repesett örömeben. Végre, végre hát megis határozottan lép fel a tekintetes úr a büszké a-szony ellen.

Ferj es feleség rideg tekintettel nézte egymást végig.

— Mire vár, Mici? fordult ekkor a nagysága a szobaian felé. Menjen, vigye le a lábszákot a fogathoz.

Mici távozott s mialatt az előszobában a lábszákot kereste, egyre azt mormogta: „Csak szilárdan megállna elhatározása mellett; csak ne kísérmé el!”

A fogat várakozott. Egy negyedóra telt el, aztán megcsendült a csepengetü.

— Bizonyosan vissza kell rendelni a fogatot; gondolta Mici és belépett a zongoraterembe.

— Felöltömet, Mic! — Meg klakkomat!

A tekintetes úr a szoba közepén állt, még mindig halványan, de szelid, megadó arccal. Az asszony legyözte — egy szerető szóval, nyájias kedveskedéssel. — Aztán társaságba mentek, de a tekintetes úr távozásakor most sem felelte el figyelmeztetni:

— Menjen aludni, Mic; nagyon későn jövünk haza, majd magam szolgálom ki a feleségemet.

A nagyságának soha sem jutott eszébe ilyen rendezkedés Gondtalanul nagyta volna viaszszáni akár mind a három cseledet egész éjszakán át. De a tekintetes úr, az ő előrelátó gondosságában soha sem feledett el úgy intézkedni, hogy legalább kettö nyugtalmassan alhasson közöltük.

— A kedves, jó tekintetes úr!

Mici még soha, egy gazdálját sem szerette úgy, mint ezt. Az első pillanattól egész odaadással szolgálta, mert hiszen mindig azon a résztvevö, szelid hangon beszélt hozzá, mely a cselédben is tiszteli az erző lényt. Mindög volt egy nyújtas tekintete, egy gyöngéd mosolya a számára. És az a tekintet, mint melegítő napsugár jarta át szegény szivét.

Mici csinos kis szobáczkájában az ágy szelén ült és sirt. Sirt, amiért a tekintetes úr olyan vakon hódol a nagyságának. E gondolat szinte fellázította. A tekintetes urnak nem voltak gonosz szenvedélyei, nem ivott, nem kártyázott, nem kerestet cimborákat. Miért nem engedti az a gonosz asszony, hogy zongorája mellett időzzön? Érezte, hogy meggyöföli azt az asszonyt. Oh, hogy kény szerielve volt, türelmemmel nézni: mint teszi szerencsétlenül és nem kiálthat rá: „Nem vagy hozzá méltó, elvakult teremtes!” —

(Folyt. köv.)

gának is segítő társakat szerez s ahogy egyszer erre nézve megállapodás jött létre, nem sokat késlekedtek a kivétellel sem.

Nem kötötte meg magát egyik sem, hogy neki csak úgy kell a vasut, ha kizárólag az övé lesz. Amit keresztül akartak vinni — ha magukra maradnak — anyagi erejük azt soha be nem éri, mint ahogy ma már jóformán vármegyénkben is tisztában lehet minden község az iránt, hogy — ha összes közlekedési eszközeinket fokozatosan akarjuk egy kerek egész hálózattá fejleszteni és tökéletesíteni, ez a mi erőnket, akárhogy nekifeszítjük is, nagyon meghaladja.

Mert hiszen ime, minálunk csak egy vasutvonal kiépítéséről van most szó s ha azt akarjuk, hogy ez a vonal ki is épüljön, az azon levő községek túlfeszített áldozatkészsége s ezenfelül a vármegye olyan mérvű hozzájárulása szükséges, mely a közmunka adót a legnagyobb mértékben lekötösi s szinte lehetetlenné teszi, hogy évtizedeken át egyéb forgalmi beruházásokra csak gondoljunk is.

Háromszázhuszonnyolcezer forintot kelle megszavazni a vármegyének, a mi ferde közlekedési politikánk mellett, mely kizárólagos szabadalom nélkül nem képzeltet vasutépítést, egy 32—33 kilométer hosszú vasutvonal kiépítésére, míg Békés vármegye az összes megyei vasut-hálózatához, tehát mintegy 183 kilométer vasut kiépítéséhez 400,000 frttal járul, természetesen nem számítva ehhez hozzá az egyes közvetlenül érdekelt községek külön hozzájárulását.

Hogyan volt ez lehetséges? — Úgy, hogy megbízható vasutépítő vállalkozót kerestek és találtak is a Soenderop és társa berlini cégben, amely az eddig létesült békésmegyei vasutakat — az összes elsőbbségi részvények az ő tulajdonát képezvén — közmegelegedésre kiépítette és az ezutánakat is ki fogja építeni. — A vármegye maga, mint már fent említettük, 400,000 frtot szavazott meg, annyival segítette a vállalkozó céget; a községek mindenike annyival, amennyit a magamegerőltetése nélkül megszavazhatott. A gazdag Tót-Ömlős 100 000 frttal, egyéb községek kevessebbel, olyik csak 10,000 frttal. De az építéshez való hozzájárulását egyik község sem kötötte képtelen feltételekhez, nem huzódottak fázosan az elsőbbségi részvények kibocsátásának eszméjétől és a cég olyan vasutakat is épített, melyek kitünő, elsőrendű voltakban szinte páratlanok.

Ami a kormány hozzájárulását illeti, úgy tudom, hogy a 65 kilométer hosszú szarvas-mezőhegyesi vonalhoz összesen 100.000 frttal járul s hogy e vonal kiépülése iránt még a távolabbi érdekeltkedés érdeklődése is nagy, kitünik abból, hogy a csanádmegyei szegénysorsu telepítvényes községek, mint Majláth, Ambrozfalva és Pitvaros — hogy feljűk kanyarodjon a tervezett vasut és állomást kapjanak ők is — szintén törzsrészvények jegyzésével járultak hozzá az építéshez.

A mi községeink azonban, élükön a vármegye vezérvárosával, Szentesel,

egészen más elvnek hódolnak. Ők mindannyian minden erejüket kizárólag vasutépítésbe fektetnék és ugyanerre kényszerítik természetesen a vármegyét is, s hozzá még egyetlenegy vasutba, de amely aztán az ő kizárólagos tulajdonuk legyen. Az erőbeosztás elve, úgy ahogy Békésmegyében irányadó, amely mellett vasut is épül, törvényhatósági utak köburkolatára is telik, nálunk merőben ismeretlen s úgy vagyunk a vasutépítéssel, mint az az ember, aki minden ruháját egyetlenegy szegre akasztotta fel s kinek aztán, mikor az az egy szeg kettőtört, minden ruhája poros, piszkos lett.

Pedig ha a békésmegyei községek gyakorlati észjárását a mieinknek önöségével összehasonlítjuk — tagadhatatlanul az ő részükön lesz az előny; mert lássuk: vajjon az ott érvényesülő közlekedési politika hozzánk átlpántálva mi előnnyel járna a mai rendszertelenséghez viszonyítva.

Ma a szentes-vásárhelyi vasut kiépítéséhez Mindszent 100 00 frtot, Szentes 60 ezret, Szegvár 30 ezret és a vármegye 328 ezret szavazott meg. Vásárhely is ad 50 ezret és még mindig hiányzik 200,000 frt, melyet ha a kormány nem ad, úgy az egész, hosszas idő óta vajudó terv dugába dől, vagy legalább is kétséges a siker.

E nagy áldozat árán, mely az egész érdekelttség megfeszített erejét igényli, egyetlenegy 33 kmtr. hosszú vasutvonal épül, amely — igaz — kizárólag az érdekelttsége lesz. De mellette évtizedeken át stagnálni fog a vármegye egész közlekedésügye, holott nem kevésbé életkérdés az, hogy a földi rév helyén állandó tisztai hid épüljön, a vasutat nélkülöző községek a legközelebbi állomáshoz műtáit köttessenek és egyéb törvényhatósági utaink is legalább az eddigi gondozásban részesüljenek, nehogy újból visszaesés következzen be az ő állapotukhoz, melyből nagynehézkösen kivergődünk úgy, ahogy.

Föltéve azonban, hogy egy kicsit praktikusabb világnézet emelkedik nálunk túlsúlyra, községeink nem akarnak minden áron kizárólagosan szabadalmazott tulajdonosai lenni egy nyúlfarknyi vasutnak, amelynek nagyobb jövedelmezőségét elvégre is majd csak az üzembentartás fogja a próbálni; feltéve, hogy ily gyakorlatiasabb irányelvek figyelembevételével a szentes-vásárhelyi vasutépítésnél érdekelt községek, valamint a vármegye is az általuk most megszavazott összeget nem pusztán a nevezett vasut kiépítésére, hanem általában a helyi közlekedésügy organikus fejlesztésére szavazzák meg, de aztán nem ragaszkodnak mereven azon helytelen állásponthoz sem, mely szerint a megyei vasutak elsőbbségi részvények kibocsátása nélkül épüljenek ki, — mindezt föltéve, nincs kétségem az iránt, hogy épp úgy mint Békésvármegyében, nálunk is kerülne mindenben megbízható vállalkozó, aki az érdekelttség arányos hozzájárulásával vasutainkat kiépítené s hozzá még nem pusztán Vásárhelyig, hanem a vásárhelyföldéak-makói szakaszt is, melynek kiépítése reánk nézve nem kevésbé nagyjelentőségű, mint az előbb nevezett rész,

s ha ez bekövetkezett, ha közlekedési eszközeink egységes fejlesztésére nézve helyes közmegállapodásra jutottunk, az érdekeltkedés a fent kitüntetett összegeket általánosságban közlekedési célokra szavazták meg és vasutépítő megbízható vállalkozónk került — az esetben viszonyaink e téren nyomban oly kedvezővé alakulnak, ahogy csak a közérdek szempontjából kívánhatjuk.

Ennek demonstrálására ismét a békésmegyei tapasztalatokhoz folyamodom s a községek által ott vasutépítésre hozott áldozatot kívánom párhuzamba vonni a mi községeink által hozandó áldozatokkal, illetőleg azzal, hogy az építendő szentes-vásárhelyi vasut mily mértékben venné igénybe az általános közlekedési célokra megszavazott összegeket?

Messzi vezetne, ha itt tételenként sorolnám fel, a szomszédvármegye érdekelt községeinek mindegyike külön-külön mennyivel járult a vasutépítéshez, de azt egy kombináció alapjául véve — az kétségtelen, hogy — ha a vármegye által megszavazott 328 ezer frtból 150 ezret, Mindszent részéről 50 ezret, Szentes részéről 30 ezret, Szegvár részéről 15—20 ezret úgy kívánunk a nevezett vasut építésére áldozni, hogy a kiépítést, elsőbbségi részvények kibocsátása mellett egy vállalkozó vegye magára — erre okvetlenül fogunk kapni szolid és mindenben megbízható vasutépítő vállalkozót, aki bizonyára nem áll meg Vásárhelyen, hanem a vasutat Makóig igyekszik, már a saját érdekében is kiépíteni.

Ily módon rendelkezésre maradna az érdekelttségnek, a ma megszavazott összegből, közlekedési célokra mintegy 268 ezer frt, sőt, mint ahogy közös akcióról, egyöntetű eljárásról van szó, mely a vármegye összes községeinek áldozatkészségét igényli, ennél is több, mert ugyane célra a többi község, első sorban Csongrád is kell hogy meghozza a maga áldozatát, annyival inkább, mert a nevezett vasutépítés biztosítása után, a fennmaradt pénzből legelső sorban egy állandó Tiszahíd építésére kell a sort keríteni, mely egyszer-mindenkorra végét vesse a mai nyomortudóság kompközlekedésnek és a Tiszafolyó által ketté szelt vármegyétet elválaszthatlanul egybekapcsolja — ami pedig Csongrádnak egyik legvitálisabb érdeke.

E hid építésére, az összes tényezők erejének igénybevételével ily módon máris 300,000 frtot haladó összeg állna rendelkezésre, úgy hogy nemcsak az eszmével foglalkozhatunk komolyan, de a kivétel sikere is biztosítva van.

Mindszent, Szegvár esetleg azt vehetnék ez ellen, hogy — mi közük nekik a szentesiek és csongrádiak tisztai hidjához; de hiszen éppen az a baj nálunk, hogy a közkérdések minden egyes község által külön helyi szempontból bíráltatnak el s ezért súlyosul aztán ránk az az átok, hogy helyes, egységes megoldást még az olyan ügy sem nyer, mint a közlekedés ügye, ahol minden — még oly messzeeső javítás is az egyesnek épp oly hasznára van, mint az összeségnek.

Hogy a földi tisztai hid és a vasutépítés kérdésének összekombinálása és együttes megoldása mily gyökeresen átváltoztatná vármegyénk figu-

ráczióját, mennyire előre segiténé a közigazgatás gyorsaságát s hogy különösen Szentesre, mint megyeszékhelyre, mily kiszámíthatlan előnnyel volna — azt felesleges bizonyognom. Nem állíthatom határozottan, de mint valószínűt mindenesetre feltételezhetem, hogy az esetben az osztr. magyar szab. vasutársulat is előre tolná vonalát a földi révig s így Szentes igazi csomópontja volna e vidéknek.

Ha cikksorozatam, melyet ezzel bezárok, az érdekelték figyelmét felkeltette — nincs is kétségem az iránt, hogy megszivlelésre talál s ez volna legszebb jutalmam.

Bánfalvi Lajos.

Megyei közgyűlés. Vármegyénknek ez évi rendes téli közgyűlése, mely a f. hó 29 én veszi kezdetét, összesen 67 tárgyat ölel fel tárgysorozatába, melybe azonban nincs felvéve a megyei kórház ügye, amely valószínűleg póttárgysorozatban fog felvetetni.

Lupnok tere nem engedi, hogy a tárgysorozatot egész terjedelmében közöljük s így az alábbi sorozatba csak a nevezetesebb ügyeket vetjük fel. Ezek a következők:

2. Alispáni évnegyedes jelentés. 3. A vármegyei közigazgatási bizottságba 5 tagnak választása 2 évre. 4. A vármegyei igazoló választmányának 1891. évre újralakítása. 5. Községi számadások megvizsgálásának 1891. évből közreműködő elnökök megválasztása. 6. Az iparkamarai központi bizottság tagjainak 5 évre megválasztása. 7. Ifj. Bartha János elhalt bizottsági tag helyébe az 1892 december végéig terjedő időre, a vármegyei állandó választmány építészeti szakosztályába és a központi választmányba egy tag választása. 8. A vármegyei állandó bíráló választmány jelenléte a törvényhatósági bizottság virilis tagjai névjegyzékének kiigazítása tárgyában; ezzel kapcsolatban intézkedés az időközéig megüresedett választott bizottsági tagsági helyek választás útján leendő betöltése iránt. 9. Alispáni előterjesztés, a vármegyei kezelés alatt álló különféle alapok tökének a m. kir. adóhivatal által leendő kezelése tárgyában. 10. A nagym. m. kir. honvédelmi miniszterium 46000/1890. sz. rendelete, az 1891. évi sorozásra vonatkozó előmunkálatok tárgyában. 11. Az erdélyi magyar közművelődési egyesület 1019. 1890. sz. átirata, melynek kapcsán sorsjegyközlés engedélyezése tárgyában a magyar országgyűlés képviselőházához és a nagym. m. kir. Penzügyminiszteriumhoz intézett felterjesztést pártolás végett megküldi. 12. Csémei Antal csongrádi j. volt főszolgabíró kérvénye, a vagyonára vezetett zárlat feloldása és visszatartott hivatali fizetések kiutalványozása iránt.

A tárgysorozatot, mint rendszeresen, most is a megyebeli községek különféle zárszámadásai rekesztik be, melyek eddig mindig halomra gyűltek úgyanyira, hogy olyik község még ma is 1882 től számítólav van egyik másik zárszámadással restanciában s e t é r e n aztán Szentes csakugyan vezér városa a megyének, mely az új éra alatt lassan lassan kiküszöbölje e restanciákat is

Honnan fú a szele?

(Kulissza-tükök.)

„Fú a szele” — ez volt a címe egy szenzációs cikkelyecskének, mely a „Szentesi Lap” f. évi 147 ik számában születvén világra, azt kívánva demonstrálni, hogy orkászzerű vihar van keletkezőben és Buda felől, amely errefelé veszi az irányát hozzánk, hogy elsőpörjőn főispánt, alispánt, kik közt és a közigazgatási tisztviselőket közt — a nevezett lap szerint — *bűnös szövetség áll fenn*. Az a vihar, mely ebből a fúvó szélből keletkezőben volt, arra látszott hivatva lenni, hogy *megtisztítsa nálunk a közigazgatás ferde szélű levegőjét s kő kövön ne maradjon a vármegyei építményből, amelynek romjai fölött aztán — mint hajdanán Karthágó romjain Máriusz — az ujkori Máriusz: Sima kesereg* lánya, hogy krokodilkönyveit elsirja.

Furcsa kis szelecske volt az a keletkezőben levő. Ugy készült akkurátusan, akár az olimpusi szelek, meg volt neki a maga gyárosa is, egy modern *Eötvös*, akinek szolgálatába többrendű és rangú gonm áll vala, hogy a szelet viharra növelje.

A vihar magja ott rejlik a „Szentesi Lap” nevezett száma cikkelyecskéjének azon kijelentésében, hogy „az országgyűlés előtt legközelebb tárgyalva lesznek a csongrádmegyei állapotok, amelyek gyönyörűséges képet fogják az ország elé tárni a tiszta közigazgatásnak”.

Ördög van annak az újságnak — mondják ekkor sokan, — hatalmús összekötetése a belpolitika nevezetességeivel. Ime, már azt is tudja előre, hogy a csongrádmegyei állapotok ügyében interpelláció fog intéztetni a belügyminiszterhez s hogy ennek révén az országgyűlésnek — akar vagy nem, foglalkoznia kell a mi közigazgatásunkkal.

Már még is csak nagy férfiú ez a Sima Ferenc, az tagadhatatlan. Keze eír a Sándorutcai palotáig, befolyása irányt szab az ország belpolitikájának — lehet még belőle, ad normán országbíró — *országkosta* is.

Nos, mi már akkor tisztában voltunk a fujlogáló szél irányával, de még a keletkezése felszível — csak a részletek hiányzottak az egésznek történetéhez, amelyek cifra mozaikját pedig ezek nélkül össze nem állíthatjuk; ma azonban e részleteket is ismerjük és így abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a nagy közönségnek is betekintést engedhetünk meg a kulisszák közé: hadd lássa, hogy csinálják a magas politikát? hogyan készül egy ellenzéki interpelláció?

Ugyanakkor, mikor a „Szentesi Lap”-ban a szélfúvás megindult, Szentesről, Sima Ferencről levél indult Budapestre *Szentes város orsz. képviselője, Tórs Kálmánhoz, amelyben az itteni pártelnök azon rendelkezése foglaltatott, hogy az országban, még a karácsonyi szünidő előtt interpellációt intézzen a belügyminiszterhez a csongrádmegyei közigazgatás ellen, amely gyönyörűséges képet tárja az állapotoknak az ország elé és amelynek ele főleg a főispán ellen irányuljon.*

„Te parancsolj és én engedelmeked!” gondolta Szentes város orsz. képviselője, de mielőtt gondolatát tette váltana fel, fölke-reste Szentes város diszpolgárát, a mi *kegyes főispánok*: Horváth Gyulát is és eleje terjesztette a Sima Ferenc napiparancsát.

Kegyes főispánok erre elfütorította az orrát.

— Hm, no! vélekedett; már hogy egy interpellációt, most, a karácsonyi szünidő előtt, *Zsilinszky Mihály és bűnszövetségesei*

ellen hat, izé . . hiszen nem volna rossz. De most még sem találom elég alkalmazottnak az időt. Így az ünnepek előtt a t. ház figyelmét még ez sem köti le s felek: *fiaskó lesz az egészből*. Jobb volna, máskorra halasztani.

— Igen, de Sima Ferenc határozottan akarja. *Csak nem hagyhatom figyelmen kívül a választó polgárom akarát*; veté ellen Szentes város orsz. képviselője.

— Hát hívjuk fel Simát táviratilag; jelentette ki erre a mi kegyes főispánok, Horváth Gyula s mert az interpelláció a f. hó 16 ára, keldre már be is volt jelentve az ország-házban, előbb azt halasztották el szerdára, mikor a rendezés interpellációs nap van ügyis — és aztán megindult a nagyhatalmak közt a jegyzékváltás.

Dolgozott a villamos drót, sürgöny jött, sürgöny ment . . az érdekelt felek feszült izgalomban voltak . . . lesték, várták a vonatok érkezését a budapesti központi indulóházban . . . elérkezett a nagy és nevezetes szerda, amelynek déli 12 ik órájában kereskedni kell vala ama tisztító viharok és Buda felől, hogy végig kisöpörje Csongrád vármegye székházát . . . *Eötvös-Sima* fül is fujta bizonyára mind a két orrát . . . de haj! . . . állt az orkán, egy szellecske sem imbolygatta meg az ország-ház gyűléstermének drappériát és az interpelláció benrekedt Szentes város orsz. képviselőjében, aki ilyenkor nem kedveskedhetett az ő választópolgárának egy kis karácsonyi csemegével.

Pedig milyen szépen ki volt előre fundálva az egész.

Az interpellációt közvetlenül kapuzárás előtt, a 12-ik órában intézik a belügyminiszterhez s mert a ház onnan túl nem tart eddiglegesen gyűlést egészen az ünnepek utánig, a befűgyminiszternek pedig az alatt módjában sem lehet rá válaszolni, ennél fogva tág mező nyílik itthon és a fővárosban a dörgedelmes vezérekézésnek, *ki lehet aknázni a helyzetet egészen*.

Azt kérdezhetnénk ugyan Szentes város orsz. képviselőjétől: vajon Sima Ferenc, vagy a város összpolgárságának mandatáriusa e? s vajon összeegyeztethetőnek tartja-e a képviselői állással, hogy — még csak nem is helyi politikai pártot, hanem puskán e párt vezérét szolgálja? Mert tudunk a szentesi függetlenségi párt nem tartott értekezletet, melyen a város képviselőjének *ilyetén alvóira való fölkerését határozata volna* el. De megkérdeznénk azt is, hogy mi jogon szolgálja a Sima Ferenc magánbosszúját, mert azt még csak feltételezni sem merjük róla, hogy esetlegesen interpellációja *saját lelke legmélyebb meggyőződéséből fakadt volna*.

De miért tegyék ezt? A képviselő úr már akkor felmentett beuntunk minden ilyen kérdeztétől, mikor a mult esztendő késő őszen olyan sajátságos körülmények közt jelentette ki, hogy, választói felsőbb meg-hagyása folyán nem ír többet a Hentaller Lajos lapjába.

Ami városunk kegyes jötevéjének, Horváth Gyula volt kormánybiztosnak beavatkozását illeti: ő városunknak diszpolgára, hát úgy illik, hogy mindenképen élő is segítse a város urának bármínemű machinációját.

Azt az egyet azonban kár a tekiutetes szélfúvó cégnek figyelmen kívül hagynia, hogy *aki szelet vet, vihart arat*.

S ki tudja ma: kit söpör el az a vihar?

Üjdonságok.

Szentes, 1890. dec. 21.

— **Ártérfejlesztési reklamációk.** A körös tiszta marosi ármentesítő társulat ártérfejlesztése ellen egyesek által benyújtott és elsőfokúlag a társulat ötös bizottsága által elbírált fölébbezések ügye másodfokúlag is elintézési nyert immár **Dékány Mihály** miniszteri biztos által, aki a f. hó 14 én fejezte be munkáját. A fölébbezők egytől-egyik elutasították és a **másodfokú végzés olyan sablonos, olyan egy kaptafára megy minden esetben, hogy az összes fölébbezők nyomtatásban kaphatják meg az utasító végzést, csak a névét kellett kinek-kinek a késs nyomtatványban betölteni.** Ezzel a fölébbezések sorsa véglegesen eldőlt; mert a miniszteri biztos kibocsátott körlevelében, mely nagyon erősen hang sulyozza, hogy **ő a társulati ártérfejlesztés ki tünő volta iránt semmi kétséget sem táplált, de azért készn-k nyilatkozik, egyesek határozott kívánására helyszíni szemlét is tartani, mindán ez a szemle, amellet, hogy az illető fel költésén eszközölték,** a min. biztos feutebbi határozott kijelentésével szintén csak forma-ság jellegével bírna — e körlevelében mi még a remény halvány sugarcscskáját sem látjuk megcsilanni, mely a fölébbezőket ily helyszíni szemle keresére és ezzel oly költekezésre csábítaná, amelynek haszontalan volta már eleve nyilvánvaló.

— **Vitaestély.** A csongrádmegeyi gaz dasági egylet ma esti első vitaestélyére, mely a nagyvendégség termében fog megtartani, újból felhívjuk a közönség szíves figyelmét.

— **Zsarnoki főispán.** Míg a szentesi küldöttségek állandóan azzal kilencsenek a helybű-miniszter ökögyelmességén, hogy Zsilinszky Mihály főispán alatt a közigazgatási korruptio meleg-agyra lelt vármegyénkben is hűnos közönnel, tebe-tellenül nézi a felburjánzó rendtelenséget, hogy pa-jaelolja a hűnt és hűdőt a közigazgatás szűzi ártal-landját, szóval: a közigazgatásban járattan fe-repán, addig Csongrádról a heten egy Szvoboda Fe-repán, Eszes Mátyás és Párik J.-ből álló küldöttség jart lemm ugyancsak a helybűminiszterrel, mely pa-naszt tegyen ő kögyelmessége előtt ugyanazon főis-pán ellen, aki azonban ezen küldöttség szerint zsar-noki kegyelenséggel, talzott szigorral végezi a purifika-ciót és ezen zsarnok voláiban nem állította az ő ártatlan jegyzőjüket, Meszáros Karolyt is kegyetlenül elmozdította a hivatalból. Alázatos san eszednek is a kegyelmes úrnak: szabna gatat a purifika-ció főis-páni zsarnokságnak és helyezze hatályon kívül a szük-keret szerette jegyző ellen hozott fegyelmi határo-zatot, mely hivatalvesztésre itéli. E miniszterezaklató és a főispán hol tehetetlen hol meg zsarnok szinben feluntató küldöttségekben az a nevezetes, hogy mindenket a mi kegyes jótövekn és városunk díszfogára Horváth Gyula vezet a helybűminiszter elé, aki így egyik napról a másikra: a tehetetlen főispán elleneseket part-fo-káló Horváth Gyulából a zsarnok módon par-fo-káló főispán ellenesek pártfogójául kenytelen átváltozni.

— **Uj nögyelet.** A helybeli evangélikus egyház kebeleiben az egyházi és iskolai élet ápolására és fejlesztésére nemkülömben a jótékony-ság gyakorlására nögyelet alakult. A lelkes atái kibocsátott lnyek — egyes tagok buzgó uanjárása folytán — már eddig is mintegy negyven tag iri áll. Az egylet eszközei: egyházas peadaadás és önkentes állterek (havi 10 fr.) és zoományok. Az egylet e napokban tárgyalta és fogadta el az alapszabályokat és megválasztotta egy evre tisztviselőit. Enök: *Hankiss Károlyne,* alenök (ideiglenesen penztörök is) *Ietrovics Somané,* számvizsgálók: *Sáling Géza,* *Sárdi Mihályne* és *Macskási Sámuelne* lettek. A jegyzői tündöket *Ietrovics Soma* lelkész választta el. *Hankiss Károlyne* úrnó az egylet céljárta 20 töl adományozott. Tagdíjakból s felülvezetésből az egylet máris 50 tölal rendelkezik. Rendes és pártoló tagokat fele-kezei különbség nélkül szivesen fogad.

Alapszabályai rövidkek, legyen hosszú élete, kirtartó a lelkes tagok buzgósága. (—cs)

— **Fegyelmi határozat.** *Stammer Sándor* alispán, mint első fokú fegyelmi hatóság, a napokban hozott fegyelmi határozatával hivatalvesztésre itéli *Beszédics István* kis teleki körjegyzőt, az ellene folyamatban volt fegyelmi vizsgálat során konstatált hi-vatali rendtelenségek alapján.

— **A polgármester esze.** Nagy riada-lom volt a f. hó 15-én Szentes város polgármestri hivatalában, mert ekkor érkezett le a hó 2-iki közgyűlés reparáló határozata ügyében az alispán azon válasza, miszerint az eszre, ha addig ellenkező mi-niszteri utasítást nem kap, a fogy. adójevedelem el-ajándékozott 2137 ft visszaterítése ügyében kérel-hetőentül el van határozva. A helybűminiszteri utasítás értelmében a f. hó 20-én a fegyelmi vizsgálatot az illetők ellen megindítani. *Sarkady Mihály* polgármester csak másnap reggel vette ennek az alispáni válasznak híret s rövid hálkozás után nyom-ban elszalasztotta az egyik városeszlét az eszi. ért, amely is, röviddel azután — *Sima Ferenc* szem-elyében megerkezett. Ezen eszevel való tanacs-kozás eredménye volt azután, hogy a polgármester ezen ügyben a f. hó 17-én a déli vonattal Budapest-re utazott a helybűminiszterhez: — természetes azon-ban, hogy ezen alkalommal magával vitte — az eszt is.

— **Baross és a szentesi vasút.** Szentes város polgármestere terjedne meg panaszlve-let intézett *Baross Gábor* kereskedelmi mi-niszterhez a szentesi vasút szendrői keze-lése ügyében, amelyre a napokban érkezett meg a miniszteri válasz, az államvasutak igazgatósága utján. Mi már akkor mondot-tuk, hogy a panasz nagyon is általános, nem támaszkodik konkrét esetekre s így nem teszi kétségteletlenül indokolttá a felhal-mozott vádakat. S íme, a következmény tökéletesen igazat ad nekünk. A miniszter még ellenünk fordul válaszában, azt mondja: ha gyorsabb menetet akarunk, rakassunk új sínvonalat és hevedereket, meg hogy az itt járó gőzgépek a legjobbak. *Bizonyosan az a színes is a legjobb fajtából való, mely a gőzgépek részét összetartja.*

— **Enkeünnep.** Az Enke szentesi főkegyelme által tegnap este rendezett s hangversenyvel egybekötött estély kitűnően sikerült. A hangverseny összesen 4 pontból állt, a zenekar nyitányából. *Filó Lajos* dr. szomolnósságokkal teljes két vig történe-mi és köztársasági fejadott felolvasásá-ból, *P. Balogh Mihály* hegedűn eljátszott és zajos tapsot aratott magyar nótából és végezte *Ul Kristó Nagy* Antal szavalatából, ki *Petőfi Sándor* „A hazá ró” című költeményét szavata el mely érzesrel, a közönség tetsze-nyilvánítása mellett. Az este így mintegy 50—85 en jelentek meg. Köz tük körül beül 32 nból álló díszes társaság s részt vett *Zsilinszky Mihály* főispán és *Sarkady N. Mihály* polgármester is. Hangverseny után kedéjes vacsora volt, ezt pedig tanc követé.

— **Egyleti hír.** A kereskedő ifjúság egyletének alakítására kiküldött 10 tagú bizottság — a tagok nagy részének elfog-ultsága miatt — csak újév után kezdték meg a működését s így az alakítás némi halasztást szenvedt.

— **A kút vitái.** Hát csakugyan az öngyil-kosság volt végezte annak a szeremesellen leány-nak, ki tébolyában felig meztelenül futott el a szülő há-zból, hogy aminet rejtélyes eltűnése előre sejtetni en-gedé, a halál karjaiba rohanjon. Fatál, míg 18 éves, szép leány volt *Berkó Juszó*. Sárvet meg alig érlette és élet tusájából eredő nagyobb csalódások fájdalma, mert hiszen még alig ismerte annak terhét s így szinte megfoghatatlan volna öngyilkosságának egyéb indoka, mint az orvosok által is konstatalt téboly. A vásárállási ártó kút rejteite magába az ország-szerre eredménytelenül körözött s a szülő által nap-nap után elsratott, eltűnt leány hol testét, melybe ezéltől két hétig ujtott. A f. hó 19-én vette fel a kút az iszapos vízzel eltakart testét, melyet egy szegény asszony pillantott meg, amit rémülten beszélt

el egy éppen arra járó rendőrnök, ki azután ki is húzta a felhasználás indúlt tetemet.

— **Passiójátékok,** miket a mágoesi uradalom kiűnő lelkésze, *E. b. e. n. Mihály dr.* rendez, mint utólag értesülünk, nem január 1, 2 és 3-án, hanem 4, 5 és 6-ik napján fognak a vármegyeház termében tartatni.

— **Sport** A szentesi sportegyletnek az idén nem kedvez az időjárás. Aüg fagyott be a kurca örvénye annyira, hogy jeárpályá-ját félhivatalos formában a korcsolyasport képvélőinek rendelkezésére bocsáthassa, íme nyomban rá két láb magas hóréteg borult a sima jeárpáru, melynek sulya alatt a pálya megrepesztett úgy, hogy a víz alulról felszivárgott. Ehez járul a tegnap gyorsan be-közörgött hóóvadás, amely lehetetlenné teszi a korcsolyapályának mára tervezett ünnepies megnyitását, mely így — ha ugyan az idő addig jobban kedvez, karácsonyra marad el.

— **Prokusztesz ágya.** A következő levelet kaptuk és közöljük: Tekintetes szerkesztő-ség! Lapjuk egyik regébbi száma éksszólóan bi-zenyította be, hogy a gimn. azon 6-ik osztályában, melybe *Sima Ferenc* járt, nem tanulták *Schiller-nek* „a harang” című költeményét, míg a leg-utóbbi szám azt is folyesen megvilágította, hogy bizony abban a gimnáziumban a magyarok törtene-tet és így a Hóra lazadást sem tanulták. De hogy mit tanultak hát abban a gimnáziumban: erre csakugyan kíváncsi vagyok, mert azt meg már én merem állítani a *Sima Ferenc* lapja a folyó évi 144-ik számának otválasza után, hogy mitho-ológiát sem tanultak. Mutatja ez a „Prokusztesz bolcsője”, mely a nevezett lap ezen száma-raz szerzőkkelben íng Mert közöndömám, hogy ez a bolcsó tulajdonképen egy ógy volt, a melyben nem is tanýra a Prokusztesz csecse-mőjét ringatták, akinet tehát e szerint alkalma sem lehetett ezen agybol kinűni, hogy gonosz atyja elvágjon egy darabot gyenge testéből ha-nem, amelynek az volt a meggyötetése, hogy a házigazda által gonosz fondorlattal becsalt vendégek hájjanek meg benne s ha a rövid ágyhoz hezu volt a vendég, hát akkor levágtó a gon-csz Frkusztesz a testéből egy akkora darabot, hogy kenyelmesen fekhesen, ha pedig kister-mett volt a vendég és nem erte végig az ágyat, hát addig nyújtózatta a testét míg be teit vele az ágy lossza. Nemde így volt? Már most aztán még is szeretném tudni, mit tanultak hát abban a turesz gimnáziumban? Egy kíváncsi!

— **Uj egyháztanács.** A szentesi rom. katolikus egyház a t. hó 15-án választotta meg új egyháztanácsát, mely választás er-devényeket az egyháztanács tagjai lettek: *Stammer Sándor,* *Padhradszky Ferenc,* *Fekete Dome,* *Vass Imre,* *id. Temesváry Antal,* *Cs. Kovacs József,* *Negyesi Peter,* *Mezei János,* *Pataki József,* *Mezei Pál,* *Pál Pál* (választott), *P. Barta József,* *Mónár László,* *Katai Pál* *András,* *Domsódi Ferenc,* *Mónár Palkas József,* *Korögyi József,* *Barkai János,* *Padár Antal,* *Budó István,* *Kenyeres János,* *Lantos József,* *Aradi Káimán,* *Katai Tóth István,* *Pri Peter,* *Báint József,* *Fekete Mihály,* *Katai Pál János,* *Dobocsi József,* *Mónár István,* *Novobackói Gyozó,* *Szöke Mátyás,* *Gombos György,* *Garay Imre,* *Brók József,* *Katai Pál Ferenc,* *Ésler Imre,* *Balázsovits Norbert,* *Gófi István,* *Fekete János* (kovaas).

* **Welisch Vilmos** divánúkereskedőnek a *Stammer* letele házban levő karácsonyi ba-zárján, úgy közzétere, melyben választékos karácsonyi ajándékok kaphatók, különösen felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **A Budapesti Hírtlap** előfize-tési tölhívása figyelmeltetjük a t. e olvasóközönséget.

NYilatkozat.

A „*Szentes és Vidéke*” nek tegnap, a „*Szentesi Lap*” nek ma megjelent számában közölte van, hogy újévől kezdve „Csongrádmege” című lapomat ismét „megje-lentetem”. Elkétem az atól, hogy a hír semmi pozitív alappal nem bír, — ameny-nyben kérememet e tárgyban be sem nyújtottam a vármegyey hatóságna! — a „*Szentesi Lap*”-nak egy kijelentését szó nélkül nem hagyhatom. Azt írja ugyanis,

hogy . . . a lap felsőbb helyről jött újmu-
tatás dacára" függetlenségét megóvni kí-
vánja. Ha az időzítő közé tett kijelentés
nekem tulajdonították, azt, mint valótlant, a
leghatározottabban visszautasítom. Függet-
lenségemet igenis megóvom, mint megóvtam
azt a multban, de nem felsőbb helyről jött
újmu-tatás dacára", hanem a saját meggyő-
ződéseimből kifolyólag.

En komolyan fogtam fel mindenkor
hírlapirói kötelességemet s a kötelességgel
nem tartom összeegyeztethetőnek, ellentete-
ket keresni avagy előidézni ott, hol maga
a törekvés lényege sem ismeretes.
Szentes, 1890. december 19.

Sz. Kovács Pál.

Irodalom.

A „Képes Csafádi Lapok” legjobb szép-
írói, társadalmi heti jóvart előzetesi
ára a „Nő a házbán” című divat melléklet-
tel együtt egész évre 6 frt, félvre 3 frt,
negyedévre 1 frt 50 kr, s a kiadóiért
(Budapesten, helyi korona utca 20. sz.) mely-
hez az előzetesek legelőszérűben posta-
utalványon intézendők, kívánatra bárkinek
ingyen és bérmentve szolgálatnyászá-
mokkal.

— A „Pesti Hírlap” karácsonyi ajándéka.

A magyar hírlapirodalm történetében való-
ban paratlantul áll az a kedvezmény, melyben a
Pesti Hírlap részesíti az idén s ezennel elő-
fizetőit. Válogatott tartalmú, díszes kiállítású
naprtár küld ingyen és bérmentve, karácsonyi
ajándékkul. Az 1891 ik évre szóló naprtár ka-
rácsonyra már minden előfizető kezébe kapja
s tartalmáról elég legyen megjegyezniük,
hogy kisebb nagyobb elbeszéléseket, rajzokat
tárcaikat írtak be Jókai Mór, Mikszáth Ká-
lman (2 közzemény), Pilszky Ferencz, Törz-
Kálmán, Tuhai Lajos, Kendi Géza, Kada Elek,
Hock János, Sebők Zsigmond (2 közzemény),
Bárcsny István, Murai Károly Szécsi Ferencz,
Viharos (Gerő Odón), Németh Ignác, Szalkay
János, Szava Tamás, közzeményeket Bartók
Lajos Váradi Antal, Pósa Lajos Lubi Sándor,
Kömjath Jend stb. A naprtár további tartalma:
Farsaból, németből fordított novellák, hasz-
nos tudnivalók, apróságok, adomák s a mi fő:
Magyarország hiteles írtai cím és névtára.
Kiegészíti a gazdag tartalmat mintegy ötven
kép, érdekesen írt magyarázatokkal; ugyhogy
a naprtár 250 nagy negyedre oldalra terjed.
Bizvást elmondhatni, hogy sem tartalom sem
kiállítás tekintetében nem versenyezhet a
Pesti Hírlap Naprtárával egy sem s az a lap,
mely ily kedvezményvel lepi meg olvasóit,
megérdemli a legszeleesebb mérvű felkarolást.
Kivált ha tudjuk, hogy a Pesti Hírlap egyéb
ként is rá szolgált már független szelleme,
szabadelvé, demokratikus irányu és mindig
érdekes, gazdag tartalma által a magyar ol-
vasó-közönség szeretetére, mihez járul ol-
vasósága is (egy hóra 1 frt 20 kr, negyedévre
3 50 kr.) Ugy haljuk hogy az újévkor belépő
új előfizetők kik legalább egy negyedévre fizetnek
elő rendelésük kedvezményét szintén megkapják a
Pesti Hírlap ezidei karácsonyi ajándékát. A
kiadóhiv. címe: Budapest V., nádor-utca 7. sz.

Budapesti levél.

Küszöbön a karácsony s közeledésére
mindenki meghatározza, hogy mivel lépje
meg karácsonyi ajándékul hozzátartozóit.
Bizonyára jó szolgálatot teljesítünk, ha e
tekintetben tájékoztatni néhány jó hírvetű
s megbízható jóvarosi ceget ajánlunk tisztelt
olvasóink figyelmébe.

A Berndorfí femáru gyár (tulajdonosa
Krupp Arthur) budapesti raktára, váci-utca
25. sz., a Kristóf-ter sarkán; legjobban aján-
ható legelőszérűb karácsonyi és újévi aján-
dék tárgyak vásárlására. Alpacca-ezüst,
kína-ezüst- és alpacca asztali készletek,
évo-eszközök, térfórralók, téarkannák, téa-
szűrők, gyertyatartók, karos gyertyatartók;
továbbá ajánlatok meglehető berendezési
cikkék szállodák, vendéglők, kávéházak és
tisztí étköz körök részére. A Berndorfí
femáru gyár gyártmányai fehér féműből dús
ezüstözéssel készítik, s a kések pengeje
általában szegecseléssel erősítetik meg, mi
által a nyélből való kitágulása meg van
gátolva. Tiszta nikel-tőző edényei úgy cel-

szerűségi mint egészségégi tekintetből is igen
ajánlatos. évtizedekig használatban lehet-
nek, s majdnem semmiféle kopásnak nincse-
nek alávetve, miután e nikel oly kemény
és hajlékony mint az acél, szintük fehér s
használatban is változatlan marad; egész-
ségi tekintetből pedig igen fontosak, mert a
tisztá nikel-edények nem oxidálódnak. A
Berndorfí femáru gyár készítményei majdnem
minden vidéki város jobb diszmuárú keres-
kedésében raktáron vannak, s így hozzáfer-
hetővé válik azok részére is, kik nem jöhet-
nek a fővárosba. A Budapestre fölránduló
közönségnek azonban különösen ajánljuk a
Berndorfí femáru-raktár megtekintését. Képes
árjegyeket pedig a cég kívánatra díjmente-
sen megküldi.

Leggazdagabb, legszebb és legválasz-
tekosabb, minden kívánatonak legmegfele-
lőbb ajándéktárgyak hamaza található Kés-
márky és lles budapesti üzletleleiben. A
hatvani utcai vasház első emeleti óriási
műsarnokában a hazni és külföldi ipar és
kézművészet legszebb alkotásai, diszmuvek,
majolika és fayence gyártmányok, s az újabb
időben annyira kedvelte vált kínai és
japani diszmuvezési és műtárgyak legújabb
és legszebb változatai vannak közzemere-
tve. A hatvani utcai „Nemzeti kaszinó”
áttelében levő diszmuikereskedésében Kés-
márky és lles a legválasztekosabb diszmu
apróságokat, csecebecseket és kedves éksze-
rekskéket találja fel a szemlélő előtt. A ke-
repesti úti bazárban levő ártcsarnokában
pedig a legnagyobb tömge van a játé-
kártyák, szubetnél szebb hazai készítmények,
melyek árva és szegény gyermekek által a
külföldi versenytárukat felülmúlo csinal és
olcsóbban állítanak elő, mert is nem csak
cészerűségi, de hazafias szemponthól is
ajánlható ennek partióása. A Késmárky és
lles egész nézetűt megrendesek gyorsan
és leggodosabban eszközöletnek, azonban
kérik a megrendes korai beküldése, mert
karácsony hetében a postán állhat be kése
delem valamely rendkívül körülmény miatt
Kívánatra a cég képes nagy árjegyeket
díjmentesen meküldi.

Pilat Pál hangszergyáros, Budapest,
VIII., kerépest-ut 17. számú hangszér-
raktárban legnagyobb választékban találhatók
karácsonyi ajánlékokul alkalmas vonó-, fuvó,
és ütő-hangszerek, ezek összes keelekei, a
legjobb citerák, szájharmónikák és zenélő
művek. Pilat Pál specialista az összes hang-
szerek készítésében, s eddig még minden
kiállításon, melyen részt vett, a legelső ki-
üntésben részesítették, s így teljes biza-
tonnal eszközölhető nála levelebeli megren-
des is. Képes árjegyeket ingyen és bér-
mentve megküldi.

Kétségtelen, hogy legelőszérűb és leg-
alka masabb ajándék egy ékszer. E célból
legmegelőszérűben ajánljuk t. olvasóinknak Fried
A. (kerépesti út 2. sz., a létező és már 25
év óta fennálló) ékszer-ékkő és óras út
leter, hol dúsán felszerelt raktárában legol-
csóbban és a legmodernebb kivitelben tal-
álhatók mindenemű arany- és ezüst-órák,
láncok, pontosan szabályozott ébresző órák
és a legkülönbétebb női ékszerek; különösen
kiemelhetjük a legújabb fülbevalókat szaba-
dalmazott zarárkákkal, valódi kövekkel opál,
korall vagy más szubzen, melyek halmozott
sága miatt párja 4 frt 80 kr és nikel ébresz-
tő-órák 2 frt 80 kr-ért kaphatók. Váslrol
vagy becsesről régi és törött aranyműveket.
Nem tetsző megrendelt tárgyakat visszavesz
és becsesrel. A cég ismert szoidsága teljes
biztosítékok nyújt úgy az árak jutányossága
mint az árúk jógodta iránt, úgy, hogy min-
denki teljes nyugodtan eszközölheti levele-
ben megrendelését.

Gazdászati és üzleti értesítés.

Szentes, 1890. dec. 20.

Jól megfagvott földre 3 nap óta esik
a hó, mely biztos takaróul szolgál a s ne-
kül is gyenge késeli veteleinkre, másrészt jól
alapot szolgáltat járhatatlan utaink jár-
hatóvá tételére. — Piaci üzletünk is, mely
pár het óta szünetelt, meg fog élnékülni,
A buza ára a héten néhány krajcarral
vissza ment, árpa, kukorica csak helyi

fogyasztásra vetetik. Egyedül a hizott sertés-
böl volt, gyenge árak mellett egy kis vásár.

Az árak következők:
Buza mm. 7 frt 20 — 7 frt 30 kr.
Kukorica köbke 50 frt 50 kr.
Árpa köbke 5 frt — 5 frt 30 kr.
Zab köbke 4 frt.
Uj szalonna mm. 40 frt.
Hizott sertés tiszta vágásra 34—35
kr. kilónként.
Hizott lúd párja 5 frt — 5 frt 50 kr.

Lapkiadónos és felelős szerkesztő: Dr. Matóffy Ferenc.
Társ-szerkesztő: Banfalvi Lajos.

Hivatalos hirdetemény.

A jövő 1891 ik évi január hó 1—10
napjáig országszerte s így Szentes városá-
ban és külterületén is általános népszám-
lálás fog megejtetüli.

A népszámlálást az ezelő megbízott s
az egyes területekre már beosztott számláló
ügynökök végzendik, kik az egyes házak-
hoz szükségelt fejlapokat ott kiosztják,
illetve magukkal vivén, a lakosság bemo-
dása alapján kitöltik. E népszámlálás adó-
összeírással semmi összefüggésben nincs, s
otupán a népességnek azon számát van hi-
vatva kideríteni, mely 1890 december
31 ének éjjelen tényleg létezik, vagyis ebbe
csak azok lesznek felveendők, kik 1891.
év január 1-e előtt életben voltak, tehát
nem lesznek felvéve azok, kik december
31. után születtek, ellenben felvetetnek
azok, kik január 1 je után halnak el.

A fentiek után azon komoly figye-
lmezést intézem a lakossághoz, miszerint
a náruk megjelenő számláló ügynököknek
minden tekintetben készségesen felvilágos-
tást adjanak, s a váloságuk meglelő
állapotokat mondják be, mert ellenesetben
valólan bemondasák miatti törvényes kö-
vetkezeményeket viselni fogják.

Kelt Szentesen, 1890 december 19.
MAGYAR JOZSEF,
tanácsnok h. polgármester.

30-10

8 érdemerem!
A legjobbnak elismert
Kéziharmónika
kaphato
Trimmel N. J.-nél
Bécsben
VII. Kaiserstrasse 74.
(Lóvaton megállóhely a
Burgvonalon.)
Nagyraktár
minden hangszereknek
Kifogástalan készítmények
és olcsó árak.
Árjegyek ingyen

Miert kedvelik annyira a
Horgony-
Köepítő szekrényeket?
Mert nem válnak értéktelenekek egy néhány
nap múlva, mint a többi játékszer, hanem a
gyermekeknek évek hosszú során át mulató és
oktató foglalkozási szerül szolgálnak, és a hosszú
időtartamot tekintetbe véve a legelőszérűb játé-
szerek. Továbbá, mert az igazán pompás
minták utánépitése s szőlőknek is kel-
lemes mulatság szeres és minthogy
mindegyik szekrény szabály-
szerűen kiegészíthető.

◀ A KÉP ▶
egy kevésbé értékes utánzás vé-
tele által nem akarja maga magát meg-
csalni az utasítsa vissza minden szekrényt
melynek csomagolásán szikünk valamint gyári
jelvényű „a veres Horgony” hiányzik. —
Képes árjegyeket ingyen és bérmentve.
RICHTER F. AD. és tsa., BÉCS,
Nibelungengasse 4.

Jó gyermekek örüljétek!
Karácsonyi és ujévi ajándékok
megérkeztek!

Hoffmann Jakab cipő-, kalap-, ing-, nyakkendő-,
pipere üzletében kapható:

gyári árjegyzék szerint valódi Richter-féle kőjátékok minden játék-
hoz egy ingyen képeskönyv és ezenkívül sok másféle gyermekjátékok.
Buzárárúik 6., 14., 21., 28., 35 kr. és feljebb egész 50 frtig
továbbá felnőttek számára alkalmas ajándékok albumok, varrőszkö-
zök, dohányzó és szivar álványok, valódi angol párfüvek és sok
más itt el nem sorolható csecebecsek. 2 - 2

A SOULACI AFATSÁG (Francia-Ország)
Dom MAG UELONNE, prior
Főtisztelendő Benedek rendi atyái
**Fogvize, Fogpora
és Fogpastája**
2 arany óram: Német 1848. London 1864
A legmagasabb kiüntetéses
Feltalálattal 1373 ikéven BOURSAUC PÉTER
prior által.
A főtisztelendő benedekrendi atyák
fogvizeinek használatát, napokint néhány
cseppet vízbe véve, megakalmáozza és
gyógyítja a fogak odvasságát melyeknek
fehérsege és szilárságot költetve, a
menyiben a foglust
erősíti s teljesen egyszá-
gesse váltogatja.
A Szolgálatot teszik
tehát olvasóinknak, mi-
dön őket ezen régi és
practicus készítmények-
re figyelmeztetik, mi-
lyek a legjobb gyógy-
szert és a fogfájás ellen
egredülű óvszer kepe-
zik.

A ház... galipalított 1887 hen.
Vezérügynök: **SEGUIN** 106 & 108, rue Croix-de-Segny
BORDEAUX
Kapható minden nagyob illatszertárni, gyógyszerárban és gyógyszerkereskedésben.

HIRDETMÉNY.

Van szerencsém a n. érd. fogyasztó közönség becses tudomására hozni,
hogy a Betlehem-utcában saját házamban levő s eddig is jó hírnévnek
örvendő sütőüzletemet ujonnan berendeztem és a budapesti hen-
germalom, valamint a szentesi részvénytársaság múmalmával hosszabb időre
kötött üzleti összeköttetés folytán abba a kedvező helyzetbe jutottam, hogy
az eddiginél sokkal finomabb és jóval nagyobb süteményeket leszek képes
a rendes folyó áron készíttetni. Ugyszintén naponként ezentul is kap-
ható nálam és a kereskedésekben fissen sült barna és fehér házi-
kenyér kilója 8 és 10 krral számítva.

Végül b. tudomására hozom a n. érd. közönségnek, hogy III. tized
9. szám alatti főüzletem süteményeimet ugyanúgy állítja ki, mint fő-
üzletem s hogy mindkét sütőműhelyemben egész napon át, mindenféle
sütést elváltak.

Szentesen, 1890. dec. hó

tisztelettel:
Reichenbach Jakab,
sütő-mester.

3-2

Sarg Glycerin fog-Crém-je,

A fogak szépsége Rövid használat után
nélkülözhetlen fogszilító szer

KALODONT

Orvosrendőrileg megvizsgálva.

Uton nagyon praktikus. Illatosan üdítő.

A leggyöngédebb fogzománóra is ártalmatlan.

Jegyzet: Németországban, Francia-
országban stb. a legnagyobb sikerrel behozva,
ugy az udvarnál, valamint a magas körökben
és a leggyorsrubb polgári családnál haszná-
latban van.

Kapható a gyógyszerárakban, darabonként
35 krért.

Szentesen: id. Várady Lajos gyógyszerárában.

A legnépszerűbb és a legelter-
jedtebb magyar napilap.

1891.

XI. évfolyam.

A legnépszerűbb és a legelter-
jedtebb magyar napilap.

BUDAPESTI HIRLAP

Szerkesztők és laptulajdonosok:
Csukássy József és Rákosi Jenő.

A „Budapesti Hirlap”-nak a hazai művelt olvasóközönség vetette meg alapját.
A lap eleitől fogva megértette a magyar közönség szellemét, minden pártérdek mellőzésével
küzdött nemzetünk-fajunkért, ez egyetlen jelszóval: **magyarság!** Viszont az ország
legkiválóbb intelligenciája is azonosította magát a lappal, fölkarolva azt oly módon, mely
páratlan a magyar ujságírás történetében. A hazai sajtóban máig a legfényesebb eredményt
a „Budapesti Hirlap” érte el: legnépszerűbb, legelterjedtebb lapja ez országnak.

A „Budapesti Hirlap” politikai cikkeinek iránya, mint eddig, úgy ezentul is mindenkor nemzeti és a pártérdekektől füg-
getlen. Politikai hírei széleskörű összeköttetések alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósítá-
sokat a gyorsírói jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarország politikai és közéleti felül távirati értesülésekkel látanak el rendes
levelezők minökkel minden városban, sőt nagyobb községben is bír a lap. „Budapesti Hirlap” távirati és telefon tudósításai
manap már teljesen egy fokon állanak a világsajtó legjobban szervezett hírszolgálatával. A „Budapesti Hirlap” tárca rovata a
lapnak egyik erőssége és mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalán. A napi rovatokat kitűnő zsurnaliszták
szerkesztik s a helyi értesülés ismert legügyesebb tudósítókra van bízva. Rendőrségi és törvényszéki rovatai külön-külön szer-
kesztői a főváros sötét eseményeit is oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hirlap” helyet foglalhat minden család asztalán.
A közgazdasági rovatban a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozásra szükséges. A regény-
csarnokban csak kiváló írók legújabb műveit közli.

Az előfizetés föltétel: Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy óra
1 frt 20 kr. Az előfizetések vidékről legcélszerűbben postautalványnyal eszközölhetők következő cím
alatt: A „Budapesti Hirlap” kiadóhivatalának, Budapest, IV. ker.,
Kalap-utca 16-ik szám.

4-2

Üzleti értesítés.

Tisztelettel hozom a nagy érdemű közönség becses tudomására, hogy egy dús tartalmú alkalmi bevásárlásom folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy ez időnyre legjobb női és férfi gyapjú és félgypjú szöveteket, parket, cal-mük téli kendők és a legdúsabb választékban karton és szaténokat, valamint másnemű mosókemléket a legfinomabb rumbur-gi kanavászt és vásznakat gyári áron szolgáltatathatok ki.

Egyidejűleg ajánlom fűszer áru raktáratom, melyet a legfinomabb árukkal láttam el, úgy hogy a nagyérdemű közönség szükségleteit kifogástalanul főldözhetem.

Ajánlom végül dísz temetkezési vállalatomat, melyben 2 forintos temetkezésektől kezdve a legnagyobb dísz temetkezések rendezéseig tisztelt vevőim minden kényelmét megfelelőleg elvállalom a legolcsóbb árszámítás mellett

Mire a n. é. közönség becses figyelmét felhívni és eddig tanúsított párfogását részemre továbbra is kérni bátor vagyok.

Szentes, 1890.

Mély tisztelettel:

10-4

NYIRY GERZON.

Földeladás.

K. Nagy Imrénének a kistőkei őr állomás közelében 50 hold földje egészben vagy két részben is eladó; értekezhetni: I. tized 630 szám. 3-3

Minden könyvkereskedésben

megrendelhető a pályadíjat nyert és 20 kiadást ért műve dr. Müller egészségügyi tanácsosnak

a meglazult ideg- és férfierőrol.

Portomentesen, bortétkba zárva 60 kr. értékű postabélyeg vétele után szer-48-44 küldi:

Brendt Eduárd, Braunschweigban

Kiadó lakás és bolt-helyiség.

Dr. Pollák Sándor I. t. 231. sz. házában egy 4 szobából, konyha, kamra, éle-skamra, pince és padlásból-álló lakás, ügy-szintén a dr. Pollák és dr. Reis-féle I. t. 247. sz. házában egy bolt-helyiség 1891. április 24-ikétől fogva kiadó. 3-2

A PSEHOFER J.-féle

gyógyszertár

BÉCSBEN, I. KERÜLET, SINGERSTRASSE 15. SZ. A.

„ZUM GOLDENEN REICHSÄPFEL“.

Vértisztító labdacsook, ezelőtt általános labdacsook neve alatt:

ez többi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsook csodás hatásukat észerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacsook általános elterjedésnek örvendenek és alig van egy család, melyben ezen kitünő háziszertől készlet nem volna taláható.

Számtalan orvos által ezen labdacsook háziszertől ajánlatnak minden oly bajknál, melyek a rozsz emésztésből és székr-kedésekből erednek: mint epe-zavarok, májbeteg, kólika, vértürolások, aranyér, bőrt-tlenség s hasonló betegségeknél. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitünő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajknál is: így sápkórnál, idegességből származó fejfájá-oknál stb. Ezen vértisztító labdacsook oly könnyen hatnak, hogy a legsekélyebb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaírártól, melyet e labdacsook fogyasztói a legkülönbözőbb betegségek után egészűk visszanyerése folytán hozzánk in-dítottak, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsokat egyszer használta, meggyőződve azokat tovább fogja ajánlani.

Schlierback, 1888. október 22-én.

Tekintetes Úr!

Alúlrirt kéri, hogy felelte hasznos és kitünő vértisztító labdacsaiból ismét 4 csomagot küldeni sziveskedjék

Neureiter Ignác, orvos.

Hrasche, Flódnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes Úr!

Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsaí kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom. En a gyermekágyban meghűltem, olyan-nyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatraméltó labdacsaí engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg önt ezért észerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsook engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségűk visszanyerésére segítségül szolgáltak.

Knifé Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt Úr!

A fegőrröbbsz köszönetemet mondok Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomoráruiban és vizkórásában, már életét is megunta. Melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az Ön kitünő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel

W-inzettel Josefa.

Eichengraberamt, Gróhl mellett, 1889. március 27-én.

Tekintetes Úr!

Alúlrirt ismételn kér 1 csomagot az Ön valóban hasznos és kitünő labdacsaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacso értéke felett és azok, a hol csak alkalmam nyílik a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaírártom tetszészerinti használá-sára Önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel

Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilázia, 1886. okt. 8-án.

T. Úr!

Felkéröm, miszerint az Ön vértisztító labdacsaiból egy csomag 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsaínak köszönhetem, hogy egy gyomorbeteg, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsook nálam sohasem fognak kifogyni, s midőn legfőrröbbsz köszönetemet kifejezem, — vagyok tisztelettel

Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacsook csak a Pserhofer J.-féle, az „arany birodalmi almához“ címzett gyógyszerárban, Bécsben, I. Singerstrasse 15. sz. a készíttetnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacsoot tartalmazó doboz 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmaztatik, 1 ft 05 kr-ba kerül: bérmentelen utánvételi küldésnél 1 ft 10 kr. Egy csomag-nál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni bekdülésénél (mi legjobban postautalványval eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 ft 70 kr., 2 csom-

mag 2 ft 30 kr., 3 csomag 3 ft 35 kr., 4 csomag 4 ft 40 kr., 5 csomag 5 ft 20 kr. és 10 csomag 9 ft 20 kr-ba kerül.

NB. Nagy elterjedtségök következtében ezen labdacsook a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kérétek csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacsokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névalírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatású, legjobb szer minden ischias, migraine, ideges fogfájás, főtájás, fűszaggatás s'b. stb. ellen. 1 forint 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs Pserhofer J.-től. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelencével 2 forint.

Általános tapasz Stendel tanártól. Útés és szúrás által okozott sebeknél, mérges dagadtoknál, üllükac, sebes- vagy gyuladt-nel vagy más ily bajknál, mint kitünő szer lón kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentes 75 kr.

Fagybalszam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tarokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsöggel 40 kr. bérmentes 65 kr.

Útifüvedv. egy általánosan ismert kitünő háziszert hurut, rekedt-ség, göröcs köhögés stb. ellen. 1 üvegecske ára 50 kr. 2 üveg bérmentes 1 ft 50 kr.

Élet-esszencia (prágai csöppek). megrottott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitünő háziszert. 1 üvegecsével 22 kr., 12 üveg 2 ft.

Általános tisztító-só Bullrich A. W.-től Kitünő házi-szert a rossz emésztés minden következményei, a m. főtájás, szédülés, gyomorgöröcs, gyomorhév, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 ft.

Angol csodabalszam. 1 üveg 50 krajcár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a láb-izzadást s az azáltal képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentes 75 kr.

Golyva-balszam kitünő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr., bérmentes küldéssel 65 kr.

Helső vagy egészség-só kitünő gyógyszer, gyomor-hurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajknál. 1 csomag 1 ft.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben nem levők gyorsan és olcsón megszeretnek. — Postai megrendelésre a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzösszeg előre beküldetik; nagyobb megrendések utánvétellel küldetnek. — Bérmentes csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

LEGOLCSÓBB KÖNYVNYOMDA

A „SZENTES ÉS VIDÉKE” KÖNYVNYOMDÁJA

KÖNYVEK
FOLYÓIRATOK
ZÁRMÉRLEGEK

KÖRLEVELEK
KERESKEDŐI
NYOMTATVANYOK

Névjegyek
közösséges — 50 krtól
aranysegélyje — 1 fillér
Példák 100 darab

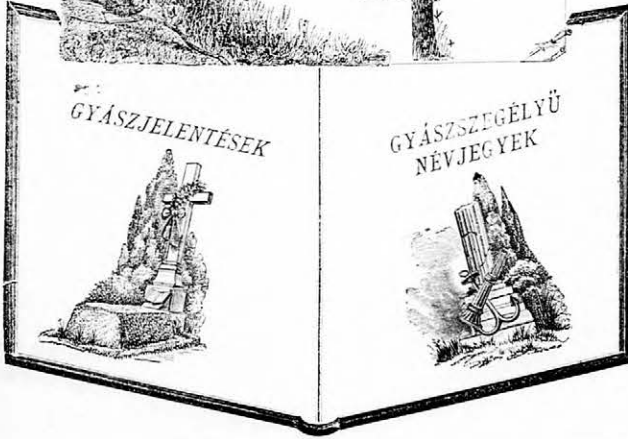
Keresztelői
Eljegyzési kártyák
Példák 100 darab

Menyegzői
Báti Meghívók, Tánczrendek
Diszokmányok
Szalag-aranyzás

Diszmunkák
több színnyomásban is

GYÁSZJELENTÉSEK

GYÁSZSEGÉLYŰ
NÉVJEGYEK

RAKTÁRON
ÜGYVÉDI
NYOMTATVANYOK
ADÓKÖNYVEK
ADÓINTŐ
C É D U L Á K
JUTÁNYOS ÁRBAN

S Z A M L A K
LEVÉLPAPIROK
BORÍTÉKOK
J E G Y Z É K E K
VONALOZOTT
ÜZLETKÖNYVEK
RENDELÉS SZERINT

A „SZENTES ÉS VIDÉKE”
SZERKESZTŐSÉGE és HIRLAPKIADÓHIVATALA
(őzv. Fried Józsefné urnó házában) I. tized 265. szám.

előfizetéseket elfogad — hirdetésekkel valamint nyilttéri közleményeket
a legjutányosabban számít fel.

